

Oluf Christian Dietrichson

Av: Asbjørn D. K. Eklo.

Premiereløytnant Oluf Dietrichson gjorde Levanger kjent da han sammen med Fridtjof Nansen og fire andre var de første som krysset Grønland på ski i 1888-1889.

Oluf Dietrichson ble født 3. mai 1856 i daværende Skogn kommune. Han var sønn av Peter Wilhelm Kreidahl Dietrichson og mor Pauline født Due. Hans far Peter Dietrichson kom til Levanger som 28. åring og ble ansatt som Nordre Trondhjems Amts Sygehus sin første overlege. I tillegg var han også distriktslege i Levanger. Peter Dietrichson blev i overlegestillingen i 44 år og ble belønnet i 1885 med St. Olavs orden for fortjenestefull embetsvirksomhet.

Den unge gutten Oluf Dietrichson gjorde seg tidlig bemerket som en usedvanlig dyktig idrettsmann her i Levanger. Han var aktiv skiløper, særlig langdistanseskiløping i fjellterreng. Han regnes også som den første som drev sykkel sport i distriktet, og på denne måten trakk han denne idrettsgren med seg hit til Levanger.

Oluf Dietrichson var den første formann for sykkelklubben TVK i Trondheim (Trondhjem Velocipedklubb) som ble stiftet i 1885. Oluf Dietrichson var også den første utlending som konkurrerte på sykkel (velociped) i Danmark, der han i 1887 kjørte et baneløp i København. Som sin bestefar tok sønnen Oluf militær utdannelse og som premiereløytnant organiserte han det første hjulrytterkompani etter fransk mønster.

Da han ble kontaktet av Fridtjof Nansen var han 32 år gammel og premiereløytnant i infanteriet.

Nansen hadde plukket ut karer som han mente kunne tåle de strabaser som sto foran dem. Det var tidligere skipskaptein Otto Sverdrup, premiereløytnant Oluf Dietrichson fra Levanger, bondesønnen Kristian Kristiansen Trana fra Steinkjer og fjellsamene Samuel Balto og Ole Nielsen Ravna.

I begynnelsen av mai 1888 drog Nansen med sin ekspedisjon til Skottland og seilte videre med en dansk båt til Færøyene og videre til Island. Den 3. juni gikk de om bord i selfangerskuta "Jason". På Grønland østkyst forlot de skipet i to lettbåter. De ble sittende fast i isen, drev langt sørover, og holdt på å omkomme, men klarte til slutt og ta seg inn til land etter 12 døgns langs østkysten. Herfra tok de seg nordover til Umvik, hvorfra de startet

oppturen til plataet den 15. august. Etter en meget slitsom tur på 45 dager nådde de vestkysten av Grønland den 29. september. Men da var siste skip gått. De måtte da ta seg frem til Godthåb for overvintring.

Nansen og Sverdrup fikk laget seg en båt og ville ta seg frem sjøveien mens de andre skulle gå langs landet.

På grunn av diverse målinger var Dietrichson blitt noe etter de andre. Han ville da ta en snarvei og gå på isen over en vik. Han tok på seg ski som ville bære ham bedre over den skrøpelige isen mens han drog en kjelke etter seg. Plutselig brast isen og han måtte svømme i land, men kjelken ble stående igjen på isflaket. Balto så det som hendte og kom og hjalp Dietrichson i land. Den tøffe Levanger-gutten ville svømme ut å hente kjelken. Balto forøkte forgjeves å hindre ham. Men han la på svøm men måtte tilslutt gi opp og måtte svømme på land igjen.

En annen historie Nansen forteller om var en kveld de skulle slå leir, så oppdaget de at sveitserosten var gjenglemt på den siste rasteplassen, Den som hadde hatt den osten sa Nansen-Jeg stikker etter den jeg sa Dietrichson, spente på seg skiene og for av gårde i måneskinnet. Utpå morgenvisten var han tilbake med osten.

Med sin utdannelse fra militæret hadde Dietrichson ansvaret som metrologisk observatør, landmåler og karttegger.

Først den 12. oktober kom de frem til den danske kolonien. Dietrichson skriver i sine memoarer: *Mon tro hva folk ville tenke når de ser oss? Skinnmagre, med langt hår, uklipt skjegg, og med tre måneders skitt på kroppen. Vi så nærmest ut som skremmebilder.*

Det fantes ingen radio i den tiden og i Norge trodde man at alle hadde omkommet. Gleden var derfor stor da guttene kom til Kristiania 30. mai 1889.

I Levanger var også gleden stor og byen ville gi sitt bysbarn en festlig mottakelse. Fra Trondheim skulle dampskipet "Henrik Wergeland" gå innover fjorden med Oluf Dietrichson og de to fra Steinkjer.

Om dette skriver Strømsøe i Levangerboka:

I Dietrichsons fødeby hadde man leiet dampskipet "Levanger" for å møte Grønlandsfarerne allerede ute på fjorden. Dampskipet som for anledningen var rikt pyntet med vårens første løv og flaggsmykket fra dekk til mastetopp gikk fra byen kl. 11.00, fullsatt med festkledde og feststemte mennesker.

Skipene møttes ute på fjorden midtveis mellom Ytterøy og Skogn. Etter å ha hilst de hjemkomne med salutt og hurrarop, gikk skipene inn til havnen i Levanger.

Her myldret det av båter pyntet med flagg og løv.

På ny ble det salutt og et liv og jubel uten like da de tre grønlandsfarerne viste seg og Dietrichson ble ført i land. Det var hjertelige avskjedshilsener, hurraer og fanfarer da båten med de to øvrige deltakerne fortsatte innover fjorden til Steinkjer.

Ved landgangen var Levanger Håndverkförening og Levanger bys og landsogns skytterlag møtt frem under sine faner, og byens ordfører P.E. Støre ønsket ham velkommen hjem. Med musikk i spissen marsjerte de opp til Leira hvor Dr. Dietrichson da bodde.

Jeg kan tenke meg at det også ble en hjertelig mottakelse mellom foreldre og sønn oppe på Leira Sjøfsgård. Etter denne bragd ble Dietrichson utnevnt til kaptein.

I 1936 ble Oluf Dietrichson som den aller første utnemt til æresmedlem i Norwegian Polar Club.

Oluf Dietrichson fortsatte i sin militære løpebane. I 1918 ble han utnevnt til generalmajor og kommandant i Kristiansand. Som en eldre mann kom Dietrichson i klammeri med okkupasjonsmakten i Kristiansand, men tyske offiserer hadde så stor respekt for den gamle general at de unnlot å arrestere ham.

Generalmajor Oluf Christian Dietrichson døde i 1942.

Det kan også nevnes at Dietrichson var onkel til marineflyger Leif Ragnar Dietrichson som var med Roald Amundsen på "Latham" da flyet forsvant i 1928.

Når vi tenker på at Steinkjer har hedret Otto Sverdrup med bauta og gatenavn og Kristian Kristiansen har fått en gate oppkalt etter seg, er det merkelig at Levanger ikke har funnet anledning til å hedre sin store sønn, Oluf Dietrichson

Kilder: På ski over Grønland av Fridtjof Nansen
Levangerboka av; Reidar Strømsøe
Jubileumsboken I.L. Sverre

Foto: Oluf Christian Dietrichson i generals uniform